

بسم الله الرحمن الرحيم

استوار العملی کثرت اشعاع دیم در استان لرستان

نگارندگان:
پیام پزشکپور
علیرضا احمدوندی

۱۳۸۳

پزشکپور، پیام
دستورالعمل کشت نخود دیم در استان لرستان / مولفان پیام
پزشکپور، علیرضا احمدوندی؛ هماهنگی و اجرا شرکت پیک سرزمین
سبز؛ [به سفارش] سازمان جهاد کشاورزی استان لرستان مدیریت ترویج و
نظام بهره برداری/مدیریت زراعت. — تهران: بی نهایت، ۱۳۸۴.
۲۰ ص: مصور.

ISBN: 964-9599-8-3

فهرست نویسی براساس اطلاعات فیبا.
کتابنامه: ص. ۲۰.

۱. نخود. ۲. نخود — کشت و اصلاح. الف. احمدوندی، علیرضا.
ب. سازمان جهاد کشاورزی استان لرستان. مدیریت ترویج و نظام بهره
برداری، مدیریت زراعت.

۶۳۵ / ۶۵۷

SB ۳۵۱ / ۴

۸۴-۵۴۸۵ م

کتابخانه ملی ایران

عنوان:

دستوالعمل کشت نخود دیم در استان لرستان

نگارندگان:

پیام پزشکپور

علیرضا احمدوندی

هماهنگی و اجرا:

شرکت پیک سرزمین سبز

نظارت:

مهندس حسن نوری

ناشر:

نشر بی نهایت

به سفارش:

مدیریت ترویج و نظام بهره برداری استان لرستان

تیراژ:

۲۰۰۰ نسخه

سال چاپ:

۱۳۸۳

فهرست

صفحه

عنوان

۱	مقدمه
۱	تهیه بستر بذر برای زراعت نخود دیم
۲	زمان کاشت نخود دیم
۴	نحوه کاشت نخود دیم
۴	کشت سنتی
۵	کشت مکانیزه
۷	نیاز کودی نخود دیم
۷	فاصله ردیف های کاشت و میزان بدر
۸	ضد عفونی بذور و اهمیت آن
۹	کنترل علف های هرز نخود دیم
۱۰	کنترل بیماری های و آفات مهم نخود دیم
۱۰	بیماری های نخود
۱۲	آفات نخود
۱۳	برداشت نخود
۱۴	انبار کردن و آفات انباری نخود
۱۴	سخن پایانی
۱۵	فهرست منابع

مقدمه

نخود از جمله مهمترین تولیدات کشاورزی استان لرستان است که بطور مستقیم در تغذیه انسان از نظر تأمین پروتئین گیاهی نقش بسزایی دارد و از این لحاظ در بین حبوبات رتبه سوم را پس از لوبیا و نخودفرنگی داراست. این محصول علاوه بر نقش مؤثر در تغذیه، در تثبیت ازت هوا نیز مؤثر بوده که موجب بهبود حاصلخیزی خاک گردیده و با قرار گرفتن در تناوب با غلات دیم موجب کنترل علفهای هرز و تعدادی از آفات و بیماریها می گردد. بعلاوه از بقایای گیاهی نخود پس از برداشت محصول، برای تغذیه دام استفاده می شود.

در میان حبوبات فصل سرد، نخود مقاومترین گیاه به خشکی بوده و قادر است محصول قابل قبولی را در شرایط بارندگی کم تولید نماید. از سوی دیگر در صورت انجام آبیاری کشت نخود، محصول خوبی حاصل می شود بطوریکه عملکرد ۵ تن در هکتار از این محصول در شرایط آبی دیده شده است.

تهیه بستر بذر برای زراعت نخود دیم

تهیه زمین و یا تهیه بستر بذر یکی از مهمترین عوامل در افزایش و یا کاهش محصول می باشد. در تهیه بستر بذر باید به بافت و ساختمان خاک، رطوبت خاک و زراعت قبلی توجه داشت.

اگر زمین مورد نظر در سال گذشته آیش نبوده است، باید پس از برداشت محصول قبلی و بعد از اولین بارندگی پاییزی و گاو رو شدن زمین، آن را تا عمق ۲۰-۱۵ سانتیمتری با گاو آهن قلمی شیار داده تا نزولات پاییزه و زمستانه به راحتی به خاک نفوذ کنند. سپس در بهار، زمین به محض گاو رو شدن با پنجه غازی

تا عمق ۸-۱۰ سانتیمتری شخم سطحی زده می‌شود تا ضمن مبارزه با علف‌های هرز، پوشش نرمی در سطح خاک ایجاد و بستر مناسبی برای کاشت نخود به وجود آید.

توجه: در مناطق نیمه گرمسیر و نیمه سردسیر با توجه به تاریخ مناسب کاشت می‌توان از دیسک و ماله برای تسطیح بستر اقدام و مبادرت به کاشت نخود نمود.

زمان کاشت نخود دیم

زمان کاشت اهمیت خاصی برای گیاهان از جمله گیاه نخود دارد زیرا در مناطق خشک که گیاه نخود در دوره رشد با درجه حرارت بالا مواجه خواهد شد، با تعیین زمان کاشت مناسب می‌توان ضمن حفظ رطوبت، شرایط را برای رشد طبیعی گیاه فراهم نمود.

با توجه با اینکه در اکثر سالها در استان لرستان بعثت عدم پراکنش مناسب و یکنواخت بارندگی و در نتیجه عدم امکان کاشت بموقع، کشت نخود با تأخیر صورت می‌گیرد بطوری که در بعضی موارد تا نیمه دوم فروردین ماه بطول می‌انجامد که این تأخیر در کاشت باعث می‌گردد که گیاه نخود در مراحل بعدی رشد و نمو، با افزایش درجه حرارت، طول روز و خشکی هوا مواجه شود که تأثیرات منفی بر عملکرد می‌گذارد. (جدول ۱)

جدول (۱) متوسط عملکرد نخود (کیلوگرم در هکتار) در کاشت

پاییزه و بهاره در شهرستان کوهدشت در سال ۸۱-۱۳۸۰

رقم ها	ILC482	هاشم	۱۲-۶۰-۳۱ کرج	توده محلی مگريت	میانگین
زمان کاشت					
پاییز	۲۹۰۵	۲۵۸۱	۳۱۹۵	۲۶۸۱	۲۸۴۱
بهار	۱۳۲۹	۷۸۲	۱۳۱۴	۱۴۱۱	۱۲۳۲